

מהתיקנה הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של הרבי הקדוש רבי מרדכי פייבוש מהוסיאטין זצוק"ל בן הזקונים של הרבי הקדוש רבי ישראל מרוז'ין זצוק"ל נסתלק כ"ב אייר (תני"ד)

כשרבינו הקדוש מהוסיאטין היה נותן מבט באיש שעמד לפניו, היה המבט חודר דרך כל האיברים עד עומק הלב, וכזרם החשמל זעזע את העומד לפניו, אשר היה בטוח שרבו צופה ומביט בו בתוך תוכו, ואין דבר נעלם ממנו, וממש הטיל אימה ופחד באלו שנכנסו בהיכל קדשו.

ומסופר, שפעם אחת בא פקיד נכבד ונעלה, ורצה ליכנס אל רבינו. המשב"ק קידמו ונכנס לשאל את רבינו אם יוכל להכניסו, והרשהו שיכנס אליו. כאשר נכנס, כיבדו רבינו בשיבה, אך הלה סירב, רק עמד ורעד, והגיש לרבינו את הפיתקא שכתב לו המשב"ק.

כשגמר רבינו לקרוא את הפיתקא שאלו רבינו נו, כאילו אומר מה אתה רוצה? ויספר לו הנכבד, שבעת שאביו רבינו מרוז'ין זי"ע ברח מרוסיה לאוסטריה, וממשלת רוסיה דרשה שיחזירוהו אליו, בעת ההוא עשיתי לו הרבה טובות, כי הייתי אז קונסול, והרבה מכתבים ממשלת רוסיה שעברו תחת ידי, לא משרתים לממשלת הקיר"ה, וכך נגמר דינו לטובה, וניתנה לו הזכות להישאר באוסטריה. והי כאשר התישב אביכם בסאדיגורא שבאוסטריה, נכנסתי אליו וסיפרתי לו על כל הטובות שעשיתי עמו, והוא בירך אותי, וברוך השם שנתקיימו ברכותיו.

שוב שאלו רבינו, נו, כלומר, אם כן מה אתה רוצה? ואמר הנכבד, יש לי שאלה לשאלו מאת רבינו, הנה יש לי עסקים עם המלך והשרים הגדולים, ולא פעם אחת הנני מטייל עם המלך, ובכל זאת אינני מרגיש שום פחד, ומה זה שעתה כל אבריי רועדים מראיית פני הרבי, מדוע זה ככה?

רבינו לא השיב לו על שאלתו, אלא המשיך לשואלו, ובכן מה אתה רוצה, ואמר לו הנכבד, אני רוצה שהרבי יברך אותי. אמר לו רבינו, הנני מברך אותך שהש"ת יעזור שברכות אבי זי"ע יחולו עליך תמיד ולא ייפסקו. הנכבד יצא ממנו בפחד גדול.

החידוש שחידש מרן שר התורה זצוק"ל

חיזוק עצום באמונה

את הווארט מהרבי איש אלוקים רבי ישכר דוב מבעלזא זצוק"ל, כבר שמעתי בגיל ילדות, זה ווארט שנותן לכל יהודי באשר הוא, אספקלריא מאירה איך להתנהג, ואיך להיות דבוק בבורא כל עולמים, וכמובן שזה קשור לדף היומי שלנו (סוטה מה):

וכך הוא לשון הגמרא: 'דבי אליעזר הגדול אומר, כל מי שיש לו פת בסלו, ואומר מה אוכל למחר, אינו אלא מקטני אמנה'. אמר הרבי, הנה בפשטות הכוונה, דקטנות אמונתו הוא במה שדואג על מחר, ואין לבו נכון בטוח בה' שישלח לו פרנסה גם למחר.

אמנם יש לומר הכוונה, שצריך האדם לדעת בנפשו, שאף בשעה שנדמה לו שיש לו כל צרכו, אינו מובטח בזה, וצריך להתפלל על זה שלא יקחו את זה מאיתו. וזהו שאמר, מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר, דמשמע שאינו דואג אלא על יום המחרת, אבל על מה שיש לו עכשיו נדמה לו שהוא מובטח בו, והוא חושב שהוא לא צריך להתפלל על זה, הרי זה מקטני אמנה.

מספרים על מרן הבריסקער רב זצוק"ל, שכשהיה בוורשא, היה דרכו לאכול כל יום כל צרכו, ולא השאיר שום אוכל למחר, כדי שיהיה בטוח בבטחון גמור בבורא עולם שימין לו אוכל גם למחר, וכדי שלא לעבור על דברי חז"ל, שהדואג לפרנסת מחר הרי הוא מקטני אמנה.

וכך כותב המשנה ברורה (סימן קנ"ט סק"ד), איתא בזוהר פרשת בשלח (סב), **לֹא לְבַעֲי לִיָּה לְאִינִישׁ לְבַשְׁלָא מְזוּנָא, מִן יוֹמָא לְיוֹמָא אַחֲרָיָא, וְלֹא לְעַכְבַּ מְזוּנָא מִן יוֹמָא לְיוֹמָא אַחֲרָא** - האדם לא צריך לבשל מזון מיום זה ליום אחר, וכן לא יעכב מזון מיום זה ליום אחר. והטעם, כדי שייבקש בכל יום על מזונותיו, וישתכחו על ידו ברכות בכל יום ויום למעלה.

בספר הנפלא 'דרך אכילה', לגאון הגדול רבי ברוך הופמן שליט"א, הנהגות בעניני אכילה ממרן שר התורה, גדול מרבין שמו, רבינו רבי חיים קנייבסקי זצוק"ל, לאחר שמביא דברי המשנה ברורה, מובא שם: **'ואפילו אם עושה כן לצורך חיסכון זמן, אסור להכין מהיום למחר, או שהאשה תבשל'**.

זאת אומרת, אשה שאין לה זמן, היא עובדת קשה, ולכן היא רוצה להכין עכשיו כרוב ממולא או לפלל ממולא, או עוף מבושל, לשבועיים, לא משום שהיא לא בטוחה בה' שיהיה לה אוכל גם מחר ומחרתיים, רק פשוט אין לה זמן, היא רוצה לעשות 'יום בישולים', חידש שר התורה מרן רבי חיים זצוק"ל, שגם באופן זה אסור להכין מהיום למחר, או שהאשה תבשל מהיום למחר.

(מתוך הפתיחה לשיעור - סוטה דף מה, א' טבת תשע"ז)

מה עשה הגביר במקום לתרום כסף

לפני רבות בשנים שמעתי ווארט נפלא על הדף היומי שלנו, וניסיתי במשך היום להיזכר ממי שמעתי את זה, ולא עלה בידי. אנחנו נלמד השבוע (סוטה מט): ברייתא, "בעקבות משיחא חוצפא יסגא" - בסוף הגלות סמוך לביאת המשיח, תתרבה החוצפה.

ובסוף הברייתא כתוב, ועל מה יש לנו להישען, על אבינו שבשמים. לכאורה מה הקשר בין תחילת הברייתא, לסוף הברייתא.

רק ההסבר הוא, שמדובר בעני מרוד וגביר גדול, העני נסע נסיעה ממושכת להיפגש עם הגביר, כשסוף סוף הגיע, הוא התחנן לעשיר ודיבר ללבו כעני בפתח, שהוא צריך עזרה גדולה להכנסת כלה, הוא צריך לחתן את הבת, ואין בידו פרוטה לפרוטה.

הגביר האוי"עקר חָכָם, במקום לכתוב לו צ'ק, או לתת לו במזומן סכום מכובד, הוא בוחר לעודד אותו במילים, אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים, דְעַר אֵיִבְעֵרְשִׁטְעֵר וְוֵקֵט הָעֵלְפֵן - "הקב"ה יעזור יהיה טוב וכו' וכו', במקום לתת כסף הוא נותן עצות.

זהו השייכות בין תחילת הברייתא - בעקבות משיחא חוצפא יסגא, לסוף הברייתא - ועל מה יש לנו להישען על אבינו שבשמים, לרמז, שזה גופא יהיה ריבוי החוצפה, שהעשיר יאמר לעני המתחנן אליו, על מי יש לנו להישען וכו'. שנזכה לביאת משיח צדקנו, אמן.

(מתוך הפתיחה לשיעור - סוטה דף מט, ב' טבת תשע"ז)

אחר כך
זוכים
לעשה
טוב

ההסבר למה מסכת גיטין לפני קידושין

השבוע בסייעתא דשמיא נתחיל מסכת גיטין בדף היומי. הרבי הקדוש צדיק יסוד עולם, המגיד מטשערנוביל זי"ע אמו, שלכאורה מאד קשה, למה מסכת גיטין הוא לפני מסכת קידושין, הרי לכאורה היה צריך להיות בדיקו ההיפך, שהרי קודם עושים קידושין, ורק אחרי זה, אם לא עלים זה לא מצליח עושים גיטין, ואם כן למה קודמת מסכת גיטין, הרי לא שייך שיהיה גיטין לפני קידושין.

ומבאר המגיד מטשערנוביל, שהוא על דרך הפסוק בתהלים (לד, טו), סור מרע ועשה טוב, ולכן קודם הולך מסכת גיטין שזה רומז לבחינת סור מרע, ואחרי זה מסכת קידושין שרומז לעשה טוב, כי קודם צריכים להיות סור מרע, ואחר כך זוכים לעשה טוב.

הרבי הקדוש איש אלוקים בעל העטרת ישועה מדז'יקוב זצוק"ל, עמד פעם בשמיני עצרת לפני תפילת גשם אצל העמוד, והוא שתק למשך זמן ממושך. פתאום פנה אל המתפללים כשפניו פני להבים ואמר להם בזה הלשון:

המשנה בגיטין (דף ב, ב), המביא גט ממדינת הים צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם. מיהו 'המביא גט ממדינת הים', ג'ט ר"ת ג'שם ט"ל, הגמרא אומרת במסכת תענית (ב, ב), שיש שלשה מפתחות שהם בידו של הקב"ה ולא נמסרו לשליח, ואחד מהם זה גשם, נמצא שהקב"ה הוא זה שמביא ג'ט - גשם טל, ממדינת הים - מעולם העליון, ולכן הוא צריך ומוכרח כביכול לומר, בפני נכתב, שהיה כתיבה טובה, ובפני נחתם, שהיה חתימה טובה. כשגמר הרבי את דבריו, התחיל מיד לומר קדיש עם הניגון הידוע.

(מתוך הפתיחה לשיעור - גיטין דף ב, ג' טבת תשע"ז)

בשבת קודש פרשת ויקהל פקודי, שבת החדש, שבת מברכים חודש ניסן, בורא עולם האיר לי ווארט בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא. הפסוק האחרון בפרשת פקודי (מ, לח), **כי ענן ה' על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם.**

כי ענן, כשיש אי בהירות לאדם במצבו, ה' יש לו לדעת שהכל הוא הו"ה, רחמים וחסדים. **על המשכן,** כל יהודי הוא בחינת בית מקדש מעט, **יומם,** בזמן שלכאורה הוא יום, איך אפשר לעבור את הגל הזה של אי הבהירות, התשובה היא, **ואש תהיה לילה בו,** לילה כידוע מרמז על חושך, כשיהודי דבוק באש של בורא עולם, באש של תורה ומצוות, יתקיים בו המשך **לעני כל בית ישראל בכל מסעיהם** - **חזק חזק ונתחזק,** כלל ישראל יראו עין בעין, שבכל המסעות והקשיים שהאדם עבר, הוא היה **חזק, חזק ונתחזק** - בזכות זה עוד ועוד יהודים יוכלו להתחזק, מהמחזה שראו, שאותו יהודי עבר את הקושי בכזה עוז ותעצומות.

בהפטרה לפרשת פקודי, הפסוק במלכים (א, ח), **ויאמר ה' אל דוד אבי יען אשר היה עם לבבך לבנות בית לשמי הטיבות כי היה אל לבבך.** זהו התפקיד שלנו בעולם הזה, שהלב שלנו יהיה **לבנות בית לשמי,** לבנות בית להשראת השכינה. שנוכה בימים הגדולים של חודש ניסן, לעשות הכנה דרבה ולהתכונן לקראת הפסח, ושנוכה עוד השנה לאכול מן הזבחים ומן הפסחים, אמר. (מתוך הפתיחה לשיעור - נזיר דף נו, כ"ז אדר תשפ"ג)

בצילם של גדולי ישראל שליט"א

הוד כ"ק מרן האדמו"ר מלעלוב שליט"א

במדרש (לקח טוב במדבר דף פב.) מובא לשון, 'הצדיקים, כל זמן שגדולה מתוספת עליהן, הם משפילין את עצמם'. הגמרא בתענית (ז, ד) דברי תורה אין מתקיימים אלא במי שדעתו שפלה. הגמרא ביומא (לח, א) ראה הקב"ה שצדיקים מועטים, עמד ושתלן בכל דור דור. זכיתי אתמול בלילה, ב"ב לעומר, מידת הוד שבגבורה, להיות בקודש פנימה אצל הצדיק, שלשלת הקדושה מדורי דורות, הוד כבוד קדושת מרן הרבי מלעלוב שליט"א.

אם הייתי בא לבית שמש רק לראות בבין הזמנים בין מנחה למעריב, בית כנסת מלא בברך, בקאך - ברתחא דאורייתא, דיינו. אם הייתי בא רק כדי לקבל מהוד כבוד קדושת מרן הרבי שליט"א, כזה שלום עליכם וכזה חיך כשהוא נכנס למעריב, דיינו. אם הייתי בא רק לשמוע מהרבי שליט"א ספירת העומר, דיינו. אם הייתי בא רק לראות כמה לעלוב מושך את כל האיזור מסביב ללימוד התורה, וכמה המקום בלי עין הרע צר מלהכיל, דיינו.

על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכופלת שזכיתי לכשעה שתלווה אותי בסייעתא דשמיא כל החיים, לקבל מהרבי שיעור כללי באהבת התורה, וְאֵסֵף עִס הַוַּיְנָגֵר אֶן דְּאֶרְשֵׁט - מה זה רעב וצמאון לְהִיִּלְיַע תורה, מ'קען נִישֵׁט אָטְעֵמְעֵן אָהֶן דִּי תוֹרָה - אי אפשר לנשום בלי תורה.

הזכרתי 'שפלות', מרן הרבי שליט"א מסיים מעריב, ומתנצל בפני שאצטרך קצת להמתין, הוא שואל אותי במתק לישנו רשות אם זה בסדר... עניתי לרבי שליט"א, שאני מוכן לחכות באהבה עד אור הבוקר להיכנס לקודש פנימה. איפוא רואים בדורינו, כזה ענוה. הרבי נושא עליו משא גדול כלשון האור החיים הק' בפרשת בהעלותך, על הפסוק (במדבר יב, יב) כאשר ישא האומן את היונק, שהמשא שעליו הוא של אב ושל אם יחד, הרבי משפיע טובה על כל העולם כולו.

כשיצאתי חשבתי בדרש, הגמרא בסוף סנהדרין (ק"ג): צדיק בא לעולם טובה באה לעולם, אין טוב אלא תורה, כשזוכים לראות בעינים את האהבה והצימאון של הרבי לתורה הקדושה, זה משפיע לא רק על חסידי לעלוב, רק על כל העולם כולו. כדי לספר על ההשקעה של הרבי שליט"א בצעירי הצאן, נצטרך בסייעתא דשמיא להקדיש עוד פתיחה מיוחדת בנושא.

הרבי קיבל אותי במאור פנים שאין דומה לו, ביקש ממני לשבת, התביישתי, מי אנוכי. הרבי שהוא בבחינת סיני ועוקר הרים בתורה, אמר לי ווארטים נפלאים בכל התורה כולה, התעניין על הגליון 'מתיקות הדף היומי', ממה מורכב הגליון, הרבי מתעניין על השיעור כל יום בדף היומי. זכיתי בעבר כמה פעמים, שהרבי סיפר לי שהוא הקשיב לשיעור בקול הלשון.

סיפרתי על אבי מורי הצדיק רבי שמואל צבי בן רבי בנימין זצ"ל, וכמאן עבר השיחה על הקשר העצום בין אביו הקדוש, רבינו הרבי מלעלוב זצוק"ל, למורי רבי אביהם של ישראל מרן הרבי הקדוש הבאר יעקב מנדבורנה זצוק"ל. זכיתי להעניק לרבי את הספר 'מתיקות הדף היומי', הרבי מדפדף בהנאה גדולה בספר, ומשבח מאד את ההשקעה בספר בכלל, ובמפתחות בסוף הספר בפרט. כל ווארט תורני או סיפור תורני שרק התחלתי להגיד, הרבי ידע.

כשנכנסתי לקודש פנימה חשבתי בלבי שזה יהיה שיחה של דקות בודדות, כל כך הרבה אנשים חיכו להיכנס, אָבְעֵר וְעָן אִיךְ בִּין גְּעֹוֹעַן אֵינְעֹוִינִי - אך כאשר הייתי בפנים אצל הרבי, בקודש פנימה, ראיתי וחשתי שזהו האכילה והשתיה של הרבי שליט"א, לעסוק בדברי תורה. אשרי הדור שהרבי שליט"א משפיע עליו. כשיצאתי, הגבאי החביב ידידי הרב אהרן לוטטיג, רץ אלי עם כסף ממרן הרבי שליט"א, עבור הספר מתיקות הדף היומי.

נסיים עם סיפור נורא שסיפר הרבי, בשמו של הפוסק הגדול רבי חיים נאה: היה מעשה אצל הרבי הקדוש מרן המגיד ממעזריטש זצוק"ל, שאחד מהחסידים לא עליכם יצא לתרבות רעה. החסידים ביקשו להשפיע עליו לחזור למוטב, והם החליטו ביניהם שהם ישלחו לו שאם לא יחזור בו, הם יכניסו אותו לח', (כשאומרים ח', הכוונה ח' ר' ס' רחמנא ליצלן).

באו לשאול רשות מהמגיד, אמר להם המגיד הקדוש, שהוא לא עבר עדיין עבירות כל כך חמורות של חייבי מיתה ח"ו, אז הוא יעשה שאלת חלום מה לעשות. המגיד הקדוש עשה שאלת חלום, וענו לו שישאל את הַיִּלְיַעֲנֵר בעל התניא, הוא היה צעיר שבתלמידיו. באו לשאול את הַיִּלְיַעֲנֵר רבי - את האדמו"ר הזקן, הוא אמר להם, שיזהירו אותו שיכניסו אותו ב'כ"רם, והוא יחשוב שיכניסו אותו ב'כ"רם, כי ח' וכ' מתחלף, ואם יחזור בתשובה מה טוב, ואם לא הרי לא עשו כלום, כי אמרו רק 'כ"רם. ואכן כך עשו, וזה הועיל מאד, הבן אדם חזר למוטב.

לאחר מעשה אמר המגיד, אם מן השמים שולחים אותי בשאלות למרן הבעל התניא, אולי יש לי לפנות את מקום ההנהגה, ולהמליך את התלמיד בתור הרבי ולהיכנע אליו. הוא עשה עוד פעם שאלת חלום, אמרו לו מן השמים, שישאל על זה לרבי הבעל התניא.

המגיד הלך לשאול את הבעל התניא, ואמר לו שהוא רוצה לוותר על ההנהגה, אמר לו הרבי הבעל התניא, שעולם האמת הוא הרי עלמא דקשוט, ולכן אין להם כזה עצה לתת, להחליף כ' עם ח', שהרי זה עולם האמת, ורבינו הגיע לדרגה שאפילו בחייו בעולם הזה הוא כבר לא יכול להשיא עצה כזאת להחליף ח' עם כ'רם, ולכן שלחו אתכם אלי.

(מתוך הפתיחה לשיעור - סוטה דף כ, כ"ז ניסן תשפ"ג)

מרן הרבי מלעלוב שליט"א
מעיון בספר מתיקות הדף היומי

מאוצרות הפרשה

או דודו או בן דודו יגאלנו (כה, מט). יש לפרש בזה בדרך רמז, דהנה איתא פלוגתא בגמרא (סנהדרין צ"ח): מי יהיה משיח, חד אמר דוד בעצמו הוא, וחד אמר בן דוד. זהו יש לומר שמרומז שתי הדיעות האלו בתורה, כי כתיב דוד חסר, והוא אותיות דו"ד. זהו יש לפרש, **או דודו** היינו דוד בעצמו, **או בן דודו** היינו בן דוד, **יגאלנו** במהרה בימינו אמן סלה.

(דגל מחנה אפרים)

נקודה למחשבה:

והיתה שבת הארץ לכם לאכלה (כה, ו). הנה 'שבת הארץ', הם הצדיקים הנקראים שבת, והצדיקים ירשו הארץ. והרמז, כי בזכות הצדיקים אשר בארץ, באה פרנסה לכם לאכלה. (תפארת שלמה)

הדברי תורה לזכות והצלחת רבי עקיבא יוסף בן אסתר גיטל, הרבנית לאה בת מלכה, ולזכות מרדכי דוד בן לאה לזיווג הגון וטוב במהרה

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661

